

Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok

A BAROMFITENYÉSZTŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	10 K. — fill.
Fél évre	5 K. — fill.
Negyedévre	2 K. 50 fill.
Egyes szám ára 20 fillér.	

LAPTULAJDONOS:

ORDÓDY LAJOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, IV. KER., MUZEUM-KÖRUT 7. SZ.

Hirdetések díjszabás szerint.

Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.

☘☘☘ **Telefon: 623.** ☘☘☘

TARTALOM.

Lap

Milyen vizet használjanak a tejgazdaságok.	
Dr. Adorján József.	529
A karakuli juh Boszniában és hazánkban. Dr. Rodiczky Jenő.	531
Az osztrák országos sajtiskola bregenzerdei Dorenb.	532
A nemzetközi nyulkiállítás. Mahler Károly.	533
A magyar pásztorebek tenyésztői szövetségének megalakulásához. Nagy István.	534
KÖNYVISMERTETÉS.	535
Most jelent meg. — A magyar mezőgazdasági szakirodalom könyvjegyzéke.	537
VEGYESEK.	
APRÓK.	
A vaj eltartására legalkalmasabb hőmérséklet. Dr. Adorján József. — A világ legnagyobb tejszövetkezetei. Dr. A. J. — Vásárra szánt tehének kifejtése. K. Ö. — A sajt érésekor. Dr. A. J. — Sebesült ló.	
BAROMFITENYÉSZTÉSI LAPOK.	
Megjegyzések a kétezer Orpington két hold földön című cikkhez. Buzzi Géza Felix.	179
Berlini libák.	180
VEGYESEK.	181

Milyen vizet használjanak a tejgazdaságok.

Míg a legtöbb gazdasági termék készítésénél, mint pl. a sör- és szeszgyártásnál az alkalmazott víz minőségére igen nagy súlyt fektetnek, addig a tejgazdaságokban alig gondolnak arra, hogy a víz minősége nagy befolyással bír a vaj ízére, konzisztenciájára, eltarthatóságára; mi több, a rossz víznek alkalmazása által olyan bajok is keletkezhetnek, melyek egyenesen kimondott v. ajhibákat hozhatnak létre.

Milyen uton gyakorolja a rossz víz káros befolyását a tejtermékekre, azonnal megértjük, ha arra gondolunk, hogy az összes tejes edényeket, esz-

közöket és készülékeket vízzel öblítjük ki és mossuk meg, tehát a tej és tejtermékek ezen vízzel jutnak állandó érintkezésbe; a vajkészítésnél az érintkezés pedig még bensőbb, mivel a köpülőt vízzel öblítjük ki, a vajat vízzel mossuk és gyurjuk. Végül a sajt készítésben a sajtok kezelésénél a sajtokat állandóan vízzel mosogatjuk.

A víz a tejgazdaságban bakteriologiai és kémiai szempontból érvényesíti befolyását. A bakteriologiai szempont a fontosabb, mert ezen okból a víz néha nagyon károsan hat a vaj minőségére. A kémiai összetétel okozta hibák ritkábban jelentkeznek s következményeikben nem is oly károsak.

A kémiai összetétel a víz keménysége révén azonban nagy jelentőséget nyer oly tejgazdaságokban, hol gőzkazánal dolgoznak s hajtó erőül akár közvetlenül a gőzt, akár gépi motort alkalmaznak. Ezen esetben a vizet azon szempontból is el kell bírálunk, mennyiben alkalmas az gőzfejlesztésre; nincsenek-e oly alkatrészek benne, melyek a kazánfalban korroziókat hozhatnak létre, mekkora a keménysége és ez mily sóktól ered, szóval mily mértékben képződhetik kazánkő a kérdéses vízből.

Ezen szempont a tejgazdaságokban annál fontosabb, mivel a legtöbb tejgazdaság kutvízzel dolgozik, a mely pedig a legkeményebb vizek egyike s ehhez járul még az is, hogy ilyen kisebb üzemeknél egyszerű emberek kezelik a kazánt, kiknél az okszerű kezelés

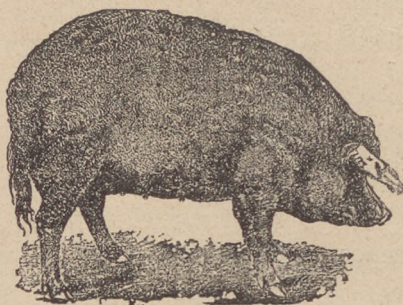
nagyon sok kívánni valót hagy hátra. Ez az oka annak, hogy a kisebb tejgazdaságok, főleg a falusi tejszövetkezetek kazánjai gyorsan romlanak, gyakori javítás, tüzesőkicszerelés válik náluk szükségessé, a mi bizony az üzemkiadásokat lényegesen emeli. A tejgazdasági gépgyárak bizonyíthatnák leginkább ezen állításom helyességét, persze az ő szempontjukból ezen általános tapasztalt tény csak előnyös lehet.

Kívánatosnak tartom tehát a kazántáplálásra szánt vizet az üzem megkezdése előtt kazánképződés szempontjából is kémiaiilag megvizsgáltatni, s a vizsgálat alapján nyert utmutatás szerint állandóan tisztítani. Az egyszerű vizsgálat költsége, valamint a tisztításhoz felhasznált vegyszer értéke busásan megtérül a reparatúra-megtakarításban.

A tejgazdaságban alkalmazható viznek ugyanazon kellékekkel kell bírnia, a melyeket egy jó ivóvíznél feltételezünk.

A víz lehetőleg tiszta, átlátszó és szintelen legyen. Ha a víz sárgás vagy zöldes árnyalatu, úgy organikus anyagok vannak benne feloldva. Humuszdús talajban, istállók vagy trágyatelepek közelében gyakran találunk ily vizet.

A víznek nem szabad kellemetlen szaggal vagy ízzel bírnia, mivel a tej, tejszín és vaj a szagok és ízek iránt rendkívül érzékeny és azokat könnyen átveszik. Rothadt szagu víz oly helyről ered, hol organikus anyagok bomlanak, a víz dohos szaga többnyire humusz-

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utcza 31. szám.

Kőbányai (szállás-utcza) szállásaiban

szövetkezeti (bizományi) sertéshizlalót

rendezett be, mely április közepén indult meg. Mivel egyedül Kőbányán lehet ma legkisebb koczkázattal eredményesen hizlalni, ajánljuk a kedvező alkalom felhasználását.

Tájékozódást a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének igazgatósága szívesen nyújt.

dus talaj eredetre mutat. Néha a víz tintaszerű, fémizzel bír, a mi a víz túlnagy vastartalma mellett bizonyít.

A jó víz teljesen tiszta legyen, tehát ne tartalmazzon lebegő anyagokat és állás után ne képződjen benne üledék.

A fizikailag tiszta, tehát szintelen, szagtalan, iztelen és átlátszó víz a legtöbb esetben bakteriologiatlan is tisztább, miért is fenti tulajdonságok mai előzetes tájékoztatásul szolgálnak a víz alkalmazhatósága szempontjából.

A tartalmazzott bakteriummennyiségre nézve a különböző vizek rendkívül különbözők. Legtöbb bakteriumot tartalmaznak a folyó vizek, főleg a városiak, legkevesebbet a forrásvíz; a kutviz e kettő között áll s ha a kut elég mély s jól van földve, úgy hogy külső piszok nem hullhat belé és ha trágyatelep s istállótól távol van, úgy aránylag kevés bakteriumot tartalmaz. A bakteriumoknak nagy mennyiségben való jelenléte annyiból fontos a tejgazdaságban, hogy az ilyen vízzel érintkezésbe jutó tej, tejszín és vaj nem a kívánt irányu változásnak indul. Sok vajhiba egyenesen a víz által okozottnak bizonyult, miért is újabb időben sok helyen a vaj öblítését és gyúrását pasztörizált vagy felforralt vízzel végzik, melyben a bakteriumok és penészgombák tönkrementek.

A tejgazdaságban alkalmazott víz a kémiai összetétel szempontjából a következőkben előadottak alapján ítélendő meg.

A víznek alkatrészei részben organikus, részben anorganikus eredetűek. Az organikus anyagok, mint bakterium tápanyagok, a bakteriologiai szemponttal kapcsolatban veendő figyelembe: a mikroorganizmusok száma és az organikus anyagok mennyisége a legtöbb esetben egyenes arányban fog egymással állni.

A vízben oldott szerves anyagok eredete nagyon különböző. Ha nagy mennyiségben foglaltatnak a vízben, úgy ez a mellett bizonyít, hogy a víz oly talajjal érintkezik, melyben állati vagy növényi részek bomlanak. Mivel pedig e bomlásokat mikroorganizmusok végzik, a víz egyuttal a mikroorganizmusokat is magába veszi. Csatornák, árnyékszékek, istállók, trágyalé-gödörök és trágyatelepek közelében levő kutak vizei a legtöbb esetben nagyon sok organikus anyagot, sok mikroorganizmust tartalmaznak s ezért ezek a tejgazdaságból kiküszöbölendők.

Az anorganikus alkatrészek közül a tulságos nagy mennyiségű mészes okoz legtöbbször bajt a tejgazdaságoknak. Gyakran előfordul, hogy a tulságos nagy mérszint tartalom folytán az ilyen vízzel mosott és gyurt vaj szappanos, kenőcsös lesz, minek oka abban keresendő, hogy a mészes megtámadja a vajzsirt, azt felbontja és a szabaddá tett zsírsavakkal mérszappant képez. A tejszín érésénél ugyancsak a mészes lekötheti az ekkor képződött aromikus savakat és ennek folytán csökkentheti a vaj aromáját.

Ha a víz erősen magnesiata tartalmu, úgy ez befolyásolhatja a vaj ízét is, mivel a magnesiumsók keserűek. Erre nézve azonban még nincsenek döntő bizonyítékaink.

Végül a vízben foglalt vas is okozhat kellemetlenségeket a tejgazdaságban, a mennyiben, ha a víz erősen vastartalmu, főleg pedig ha a tejjel, tejszinnel, avagy vajjal érintkezésben levő vas-édények hiányos ónozás következtében rozsdásak lettek, úgy a tejtermékek kellemetlen fémízt kaphatnak.

A sajt készítésnél előforduló sajt-rozsdafoltok eredete ugyanez.

A víznek minősége tehát fentiekből kivilágóan igen fontos a tejgazdaságban; nagyon okadatolt tehát a vizet használatba vétel előtt megvizsgáltatni.

A karakuli juh Boszniában és hazánkban.

A kövér farku juh szélsőséges éghajlatok és külterjes gazdasági viszonyok közt igen értékes állat. Ez magyarázza, hogy Ázsiában szerte, továbbá Európa délkeleti részeiben (pl. Besszarábiában) el van terjedve. A nomádnak kedvelt husállatja és kövér farkában nagy tömegben lerakódó faggyában zsiradékot is szolgáltat neki. Beszélnek, hogy a kirgizek ezen állat nehéz farkát talicskával támogatják, hogy könnyebben maga után czipelhesse, mi nem olyan hihetetlen, ha elgondoljuk, hogy egy hizott karakuli ürü 70 kiló élősúlyából a farkzsír 12—15 oka. Ezen juh faj rendszerint neve *Ovis platyura*, a mi szó szerinti fordításban azt jelenti, hogy „széles farku”. Ismeretes „asztrakáni” juh néven is, a mennyiben zsenge korában levágott (sőt helyenkint az anyaméhől kivett) báránya igen értékes prémbört szolgáltat. Ezen bőrök „asztrakán” vagy „persián” néven keresett szőrmeárak.

Tagadhatlan, hogy a bosnyák kormány gazdasági vállalkozásaival nem jár kitaposott ösvényeken. Ennek bi-

A minőségre pedig, a mely mellől az illető víz tejgazdasági célokra alkalmazható volna, a következő főbb határ-számokat állíthatjuk fel:

1. A víz literjében ne legyen több összes szilárd maradék, mint 500 milligramm.

2. A víz literjében ne legyen több mészes és magnezia, mint 200 milligramm.

3. A víz literjében ne legyen több organikus anyag, mint 50 milligramm.

4. A víz literjében ne legyen több vasoxyd, mint 1 milligramm.

Végül ammoniákat (rothadási termékek) csak nyomokban tartalmazzon, mikroorganizmus (penészgomba és bakterium) pedig minél kevesebb legyen benne.

Dr. Adorján József.

zonságai az angorai kecskének Kara Hisszárból való behozatala, valamint a kövérfarku juhnak importja is. Első ízben Besszarábiából hozták be ezen adott viszonyok közt értékes fajt, de arra a tapasztalatra, hogy a beszerzett egyedek nem voltak tisztavérűek, 1894-ben közvetlenül Bokharából, még pedig Karakul város környékéről szereztek be 63 darab tisztavérű kövérfarku juhot azért, hogy azt a szélsőséges éghajlatu, soványlegelőjű Karsztvidéken meghonosítsák. E célból északnyugati Boszniában (Livnóban), ugyszintén délkeleti Herzegovinában (Gackon) létesítettek törzs-tenyészeteket. Hogy milyen kevés igényű ez a juh, eléggé bizonyítja, hogy a zord Krug-Planinán egész éven át friss egészségben tartózkodik. Az ottani karakuli vérű nyáj 84 darab eredeti és 205 darab keresztezésből, összesen 889 darabból áll, míg Gackóban ottlétemkor az állomány csak száz darab körül járt. Livnóban a karakuli juh természetesebb és nagyobb súlyu, mint Gackóban, a mi a legelőviszonyokban találja magyarázatát. Különben mindkét helyen az élősúlyra nézve elég nagy különbségeket észlelhetünk, mint ez alábbi összeállításomból kivehető:

Livnóban:

Darab-szám	Karakuli fajta	Nem és kor	Élősúly minimum	kg-ban maximum	átlag
5	telivér	kos	48	50	51.9
7	"	kos	33	40	36.5
10	"	jerke	32	47	35.4
10	"	kos	25	32	27.7
10	"	jerke	22	29	25.1
5	3/4-vér	kos	51	57	54.4
10	"	anya	45	52	49
10	"	jerke	42	51	46.5
6	"	kos	33	40	35.1
10	"	jerke	35	40	37.6
10	"	kosbárány	26	32	29.3
10	"	jerkebárány	25	31	28.3
10	1/2-vér	anya	49	56	52

Gackóban:

7	telivér	kos	45	56	49.5
6	"	jerke	31	40	36.1
—	"	kosbárány	20	28	24
—	"	jerkebárány	17	27	25.1
—	3/4-vér	anya	30	51	40.3

Livnón találtam egy karakuli kost 78 cm. marmagassággal, 106 cm. törzshosszal, 99 cm. mellbősséggel; öreg anyát pedig 70 cm. marmagasság, 90 cm. törzshosszaság és 95 cm. mellbősséggel, míg a néhai Kállay Béni közös pénzügyminiszter által Darányi földművelésügyi miniszternek ajándékba küldött karakuli juhok közül egy öreg eredeti sutakosnak volt a marmagassága 69, törzshossza 80 cm., övmérete 77 cm., törzsmélysége 33 cm., mellbőssége 23 cm.; egy öreg anyajuhnak marmagassága 63 cm., törzshossza 68 cm., övmérete 67 cm., törzsmélysége 32 cm., mellbőssége 21 cm.

A telivér $\frac{3}{4}$ - és $\frac{1}{2}$ -vér keresztezések élősúlyára nézve megjegyzendő, hogy az aránylag nagyobb, mint a telivéréknél. Az összeállításhoz kitűnik az is, hogy az állomány még nem mutatja a kívánatos egyöntetűséget és hogy a hercegovinai karakulok könnyebbek a Boszniában tartottaknál.

Boszniában keresztezési alanyul nagyobbára a fekete raczkajuhot használják igen helyesen, mert — habár igaz, hogy a karakuli juhok kitűnő az átörökítő képessége és a mennyiben a báránybőröket kikészítéskor amugy is festeni szokták, néhány fehér szőrszál a bőr értékét befolyásolni alig fogja, mégsem kívánatos a tarkaságot előmozdítani, mert ezzel a szőrnövés és jelleg változást szenved.

A karakuli juh bundája kevertgyapjas nemezedő. Házi iparilag és kötőfonalul elég jól feldolgozható, de azért a gyapja csak mellékhaszonul tekintendő, szemben a prémőrök értékével. Boszniában a 6—14 napos korban levágott telivér bárányok bőre 6—15 koronán, a keresztezett bárányoké 4—8 koronán értékesíthető, hála a bosnyák kormány atyáskodó figyelmének, mely nem elégedett meg azzal, hogy a karakuli juhokat behozza és terjeszse, hanem arról is gondoskodott, hogy a tenyésztő a bőröket bizton eladhassa. E célból kerületenkint beváltatja és Lipcsébe küldi a bőröket, a melyek kikészítés után Bécsben lesznek értékesítve, mikor is minden beküldő a neki járó összeget megkapja. Jelenleg már a tenyésztők egy része nem szorul erre a gyámködésre, mert maguk is jól értékesíthetik

a bőröket. A livnói kerületi előjáró szives volt nekem különböző helyekről báránybőröket megtekintésre behozatni, a melyekért a dalmát szücsök és helyi vevők szivesen adnak 20—25 koronát.

A báránybőr finom göndör pelyhei fölélő növén a durva felszór (6—8 cm. hosszúságra), a karakuli bundája a feketéből sötétbarnára vedlik vörhenyeges árnyalattal. Egyes kiválóbb állatokról nyirnak ugyan $2\frac{1}{2}$ —3 kg.-ot, de a livnói öreg és kétéves telivér kosok általában csak 2·3 kg. gyapjut szolgáltatnak. (Az egész tisztavérű nyáj nyirási átlaga 1·5 kg.) A $\frac{1}{2}$ és $\frac{3}{4}$ vérű keresztezéseké még kevesebb: 1·26 kg. Gackóban a telivér karakuli kosokról átlag 1·1 kg.-ot nyirnak, a keresztezett 3—4 éves anyákról 1 kg.-ot, a másfél éves keresztezett jereké 0·7 kg.-ot, a kos és jerkebárányokról 0·25 kg. gyapjut. Ellenben a tejhaszonra nézve a keresztezések

1-ső ábra. Karakuli juh.

valamivel jobbak az eredeti állatoknál. Ezek a livnói próbaféjések szerint naponta 0·18 liter tejet adnak, ellenben az öreg és kétéves keresztezett anyák 19·5 litert, mihez képest a tejhaszon egy nyáron át az eredetiéknél 27 liter, a keresztezéseknél 29·25 liter.

A karakuli juh hazánkban sem ismeretlen. Dercsényi István pl. az Azov-tenger tájékaról hozott magával 1858-ban egy kost és 3 anyajuhot. De nem sokáig gyönyörködhetett bennük, mert körömfájásban és rühben csakhamar elpusztultak. Az újabb fennebb említett behozatalnak sem látjuk még valami szembeszökő hasznát, sőt örülnünk kellene, hogyha egyenes kárát nem tapasztalnánk. Eleintén a lugosi földművelésiskolán folyt velük kísérlet, nyilván azon reményben, hogy Krassó-Szörényben, a melynek legelői viszonyai némely he-

lyeken (pl. Kornyaréván) nagyon emlékeztetnek a hercegovinai Karsztra, akad tenyésztő, a ki vele rendszeresen foglalkozik. Magában Lugoson azonban a vad, még irtatlan erdei legelők nem feleltek meg, miért is gyengén tejeltek, bárányaik rosszul fejlődtek. Az 1903-ban 456 öreg kos, 47 öreg anya és tokjuh, végül 35 bárányból álló karakuli nyáját aztán áthelyezték Szilágy vármegyébe, a szilágysomlyói földművelésiskolához, tehát oly vidékre, a hol minden feltételek megvannak a magyar fésűs juhok eredményes tenyésztésére, de a karakuli tenyésztésnek jövőt alig lehet jósolni. Ehhez képest szerencsés körülménynek mondható, hogy tudtommal ez idő szerint csak Tompa Arthur krasznahorváti birtokos kísérletezik a raczkának karakuli kosokkal való keresztezésével. Az erdélyi részben tudtommal Lészay Ferencz ur M.-Gorbón, gróf

Korniss Károly Szentbenedeken és báró Bánffy Ernő Kolozsborsán foglalkoznak karakulkeresztezéssel. Utóbbi már régebben elkülönítve tenyésztte a fehér és fekete raczkákat. A k.-borsai fekete báránybőröket már is 7 koronával fizetik, tehát érthető, ha a nemes báró a prémül eladandó báránybőröket értékesebbé kívánja tenni. De hát karakuli kost nem volna szabad más, mint csak fekete raczka nyájban használni, mert az erdélyrészi raczka- és czigájagyapju keresletének hanyatlása nem kis részben

annak a körülménynek tulajdonítható, hogy (a mennyiben a barna és fekete gyapjut cselédbérekre könnyen felhasználhatják, a tarka bőrök és gyapju a helyi keresletnek is tárgyai) nincsenek ügyelettal arra, hogy a fehér gyapjas nyájukat lehető tisztán tartsák, holott a kevert színű, vagy csak egyes fekete szálat is tartalmazó gyapju nem világáru.

Erre tekintettel a karakulitenyésztést csakis ott kellene felkarolni, a hol az idevonatkozó kísérletek elkülönítve végbevihetők, egyben arról gondoskodva, hogy az egyesektől nyert nyers bőrök együttesen értékesítenek vagy az állam, vagy pedig a gazdasági egyesületek közvetítésével.

A lugosi földművelésiskolából nyert karakul gyapju-mintákat megvizsgálva, az érdeklődők tájékozásul álljanak itt az eredmények.

Legjobb szerkezet. Legnagyobb munkabírás. Legkönnyebb hajtás. — Legtökéletesebb fölözés.

A LEGJOBB FÖLÖZŐGÉP AZ ALFA-SEPARATOR.

Tisztavérű karakuli kos.

Vizsgált szálak száma	A szál átmérője 4 különböző helyen mérve. μ .				Átlag átmérő μ .	A szál hossza mm.		Nyujthatóság %	Szakítóterhelés gr.	Keresztmetszet mm^2	Egy mm^2 -re eső szakítóterhelés gr.
	eredeti-leg	szakadaskor									
Felsőzőrök :											
1. szál	67.9	77	59.5	42	61.6	25.6	34.6	35.1	30.5	0.002,978	10.237
2. "	68.6	40.6	71.4	67.9	62.12	35.6	49.6	39.3	38.2	0.003,135	12,181
3. "	67.9	61.6	60.2	67.2	64.22	32.6	47.6	46.0	35.7	0.003,237	11,109
4. "	72.8	77.7	56	63	67.37	31.6	37.6	18.9	39.2	0.003,566	10,991
5. "	70	67.2	71.4	78.4	71.75	35.6	48.6	38.5	39.5	0.004,046	9,760
Pehelyszálak :											
1. szál	17.5	21	19.6	23.1	20.3	19.6	26.6	35.7	5.1	0.000,320	15,937
2. "	24.5	21	28	23.8	24.32	18.6	22.6	21.5	6.7	0.000,467	14,344
3. "	19	29.4	30.1	23.1	25.55	17.6	23.6	34.0	8.1	0.000,514	15,758
4. "	37.1	27.3	25.2	23.1	28.17	15.6	21.6	38.4	9.7	0.000,624	15,539
5. "	35	31.5	36.4	27.3	32.55	25.6	35.6	39.0	12.4	0.000,834	14,747

Félvér karakuli anya.

Pehelyszálak :											
1. szál	24.5	21.7	18.2	23.1	21.87	22.6	30.6	35.3	6.9	0.000,350	19,713
2. "	24.5	31.5	37.1	18	30.27	15.6	20.6	32	8.1	0.000,719	11,267
3. "	29.4	32.9	35	30.1	31.85	28.6	37.6	31.4	12.8	0.000,796	16,077
4. "	36.4	42	32.9	30.1	35.35	17.6	25.6	45.4	14.5	0.000,980	14,790
5. "	41.3	42	33.6	38.5	38.85	28.6	39.6	38.4	18.9	0.001,184	15,963
Bélayagos szálak											
1. szál	47.6	63	68.6	59.5	59.67	27.6	38.6	39.8	39.2	0.002,794	14,209
2. "	56.7	63.7	66.5	55.3	60.55	33.6	44.6	32.7	36.3	0.002,877	12,614
3. "	61.6	58.1	65.1	63.7	62.12	18.6	24.6	32.2	34.8	0.003,135	11,066
4. "	68.6	65.8	59.5	54.6	62.12	34.6	45.6	31.8	35.5	0.003,135	11,257
5. "	64.4	57.4	68.6	66.5	64.22	41.6	57.6	38.4	38.5	0.003,237	11,858

Vizsgálati átlagok:

	Finomság μ		Nyujthatóság %		Szakítóterhelés gr.		Szakítóterhelés 1 mm^2 -re	
	felsőzőr	pehely	felsőzőr	pehely	felsőzőr	pehely	felsőzőr	pehely
Telivér kos	65.41	26.18	35.16	33.72	36.62	8.38	11,056	15,265
Félvér anya	61.74	31.64	34.9	36.50	36.80	12.25	12,201	15,562

Ezen adatok világosan mutatják, hogy a tarka alany befolyása a pehelyszálak megvastagodására, tehát a prém némi

elértéktelenedésére lehet befolyással, de a karakulgyapjunak nyujthatóságát és szilárdságát öregbíti.

A karakuli juhval, ha már foglalkozni kezdünk hazánkban, tenyésztését tervezésével és körültekintéssel kellene felkarolni, nehogy újból egy végelemzésben káros kísérletezéssel szaporítsuk az amugy is nagyszámu meddő kísérletek számát.

Dr. Rodiczky Jenő.

Az osztrák országos sajtiskola bregenzerdei Dorenban.

(K.) Ausztria legkisebb koronatarományja a közigazgatási tekintetben Tirollal egyesített Vorarlberg északi részén a vadregényes bregenzi erdő kies hegyes vidékén az Ach folyó közelében Dorenben még 1900-ban egy mintaszerű sajtkészítő iskolát létesített az osztrák kormány. A cél szolgálatára alkalmasabb helyet keresve is alig lehetett volna találni, mint a milyen a természeti fekvésénél fogva főleg szarvasmarhatenyésztésre utalt Vorarlberg, melynek ugyszólván teljesen hegyekkel takart 2602 km^2 -t kitevő területéből mindössze csak 3.2% a szántóföld és 26.01% pedig erdő, a

többi ellenben rét (13.39%), de legnagyobbbrészt havasi legelő; a nagy tehén-állomány tehát kitünő tejet szolgáltat, de természetszerűleg tultermelés állván be, a tejtermékek legmegfelelőbb feldolgozása a lakosság helyzetén sokat segíthet. Érzékeny hiányt képezett tehát, hogy az ottani sajtkészítés eddigelé nem felelt meg a kívánalmaknak, mert hiányzott egy mintaszerű berendezett sajtgyár, mely különösen a köznépnek példadással szolgálhat és a készítés módjában jártas sajt mestereket képezvén ki, elkerülhetővé teszi, hogy e tekintetben Svájcra szoruljanak. Ezen a bajon kívánt segíteni az osztrák kormány, midőn a doreni sajtiskolát létesítette. Állandóan 12 tanuló nyer kiképzést a hatalmas tiroli házban, melynek felső

emeletén a czélszerűen berendezett hálószoba és tanterem, valamint a gazdaság személyzetének lakásai vannak; a sajt készítéshez szükséges helyiségek a „magas földszintet“ töltik be. A környékbeli parasztok naponta reggel és este átlag 2000 liter tejet szállítanak be az intézetnek sajt készítésre. A tej a mérlegről csövön és csapon át közvetlenül egy befalazott nagy rézüstbe kerül, hol felmelegítik és oldótéve bele, bevárják, míg a tej megalszik és míg a savó és a turó kiválik, mely utóbbiból a sajt készül. Mihelyest a savó kiválik, azonnal eltávolítják azt az üstből s ha pedig a turó már összeállt, kioltják az üst alatt a tüzet és a turó ritka szövésű kendővel kiemelik. Tekintettel arra, hogy nagy mennyiséggel dolgoznak, a berendezés is mindenben

Szivattyúk és Mérlegek

Különleges gyár:
GARVENSWERKE

Központi igazgatás:

Wien, II., Handelsquai No. 130.
Városi mintaraktár: GARVENS W.
Wien, I., Schwarzenbergstr. 6.

nagyszabású és mintaszerű, a turónak az üstből történő kiemelése is akként történik pl. hogy egy vékony aczél-sínre erősítik a kendőt és ezen sinen vezetik az üst fenekére és csigával emelik ki a turót, a kendőt összecsomóztatva, nem távolítják azonban el azt előbb az üst felől, míg a savó teljesen le nem csepegett róla. Ha ez megtörtént, akkor a zsendiczét beleteszik a sajt-présbe, hol mindenekelőtt a belül üres alacsony hengert alakítják megfelelő nagyra, melynek átmérője ugyan rendszerint egy méter, némelykor azonban kisebb, magassága azonban mindig ugyanaz, körülbelül egy araszt. A hengerbe fogott zsendiczére fafedőt helyezvén, működésbe hozzák a prést akként, hogy a nyomás eleintén gyenge, később pedig 15—20 sajt-súlynak megfelelő legyen. A préselés alatt, mely 20—22 órán át tart, 7—8-szor fordítják meg a sajtot és cserélik fel másikkal a sajt-kendőt. Ezután a sajt kikerül a présből s számozva és keltezve lesz fekete festékkel, minekutánna a hűvös sajt-pinczébe kerül, itt egy napig sóval meghintve, 2—3 napon át pedig sós-fürdőben, 10 napon át pedig ugyanott további kezelés alatt tartják, miközben naponta meg lesz mosva és gyengén sóval meghintve. Most az érlelő pinczébe kerül, s itt 8—10 hétig marad s innen azután végre a raktár-pinczébe jut. Utjában naponta rendszeren lesz mosva és sózva. A raktározás legalább hat hónapig tart, a mely idő letelte után már a szállításra készen van. A doreni gyártmány csaknem teljes egészében Wienbe kerül, mint kiváló emmenthali sajt, mely így svájci módon készítve, igen nagy gondot és szakismeretet igényel, mivel a legkisebb elhanyagolás, vagy felületes kezelés nagy kárt vonhat maga után, egy darab sajt ugyanis körülbelül 100 kgr-mot nyom s mintegy 180 K értéket képvisel. Az intézet fősajt-mestere született svájci, ki a mesterségét alaposan érti, vezetése alatt lesznek a tanulók kiképezve. Doren gyönyörű fekvése és természeti szépségei sok turistát vonzanak körükbe: a modern színvonalon álló sajtiskolát pedig egyre gyakrabban látogatják a szakkörök.

A nemzetközi nyulkiállítás.

A „veni, vidi, vici“ latin közmondást ez alkalommal meg kell változtatnunk venimus, vidimus, didicimus-ra, mert nem „jöttem, láttam és győztem“ hanem „jöttünk, láttunk és tanultunk e szép, tartalmas, a tenyésztőt és inyen-

zet, a laikust és szakértőt egyaránt gyönyörködtető kiállításon. Daczára annak, hogy hazánk nyultenyésztése még csecsemő korát éli, daczára annak, hogy ugyyszólván hurokkal kell a tenyésztőket és érdeklődőket fogdosni, megnyugvásunkra szolgálhat az az örvendetes tény, hogy bátran felvehetjük a versenyt a sokkal előrehaladottabb külfölddel. Általános feltűnést és kellemes meglepetést keltett a mult hó 20—24-ig lefolyt nemzetközi haromfif, nyul- s galambkiállítás házinyulcsoportja ugy mennyiség, mint minőség, valamint a nyulfajták különfelesége tekintetében.

Az igazgatóság és rendezőség dicséretes, komoly, utánzásra méltó munkát végzett. Keveset ígértek, sokat nyújtottak. Csak az a kár, hogy az öreg Uristennel valószínűleg hadilábon állnak, mert válogatottabb rossz időt még megrendelni sem lehetett volna. Mindazonáltal a megnyitás napján az egész czirkusz helyiségeit a budapestiek és vidékiek óriási tömege lepte el, esővel, sárral és lucsokkal daczolva.

Tartalom tekintetében utmutatással szolgált ezen kiállítás követendő tenyésztésirányunkat illetőleg. Meggyőződést szerezhettünk tenyésztőink praktikus gondolkozásáról. Konzervatívusunk mellett ma már tulsulyra vergődött a haszontenyésztési irány. Külföldi kiállításokon az összes létező nyulfajták képviselve vannak, de a belga óriás nyulaktól eltekintve majd mindenütt a sportfeleségek dominálnak, mig e kiállításon az utóbbiak alig számottevően szerepeltek, holott a haszonfeleségek mint hus és szörmés nyulak a tulnyomóan voltak képviselve.

A nyulfajták 63 számmal 78 példányban voltak hazai és külföldi tenyésztők által bemutatva. Ezek csoportjában 19 darab belga óriást, 12 drb. bécsi kék óriást, 25 drb. ezüst és 7 orosz szörmést, 5 angol kosorrut, 2 francia kosorrut, 3 hollandit, 2 black and tan-t, 1 normandiai, 1 vitást és 1 keresztezést láttunk.

Feltűnést és méltán megérdemelt érdeklődést keltettek a nagy számban és kiváló szép példányokban bemutatott belga óriások, bécsi kékek és ezüst szörme nyulak.

Egy tenyésztőkből és szakértőkből álló bizottság feladata volt a nyulak szörme értékének megállapítása. E bizottság tagjai: Éder Oszkár, Heim Adolf, Machacek Ferencz és Mahler Károly tenyésztők, e lapok szerkesztője és Kater József szücs és szörmeáru kereskedő voltak, a kiknek közremükö-

désével beható és szakszerű vita keletkezett és oly eredményre jutottak, hogy a szörme, illetve gerezna értékesítése szempontjából a belga óriások, bécsi kékek, ezüst és orosz szörme nyulak tenyésztésének kultiválása volna leginkább indokolt.

A belga óriások gereznája nagysága és sűrű tömött puha szőre miatt a szörmeáru kereskedelemben mindenféle nemes szörmebőrök utánzására használható. Nemkülönbben értékes a bécsi kék óriás bundája is, mivel ezt nem csak mechanikai módon elkészített imitációk, hanem természetbeni felhasználásra is alkalmasak. Az aránylag legegyszerűbb kikészítési módozatokon az ezüst és orosz nyul gereznája esik át, mivel átfestést és másnemű nevezetesebb átdolgozást nem igényel.

Előbbi az értékes chinchilla-, utóbbi pedig a fejedelmi hermelin-utánzatokra lesz felhasználva. A nyulgereznák megfelelő értékesítését azonban csak akkor lehet majd hathatósan keresztül vinni, ha elegendő tenyésztőink lesznek és néhány darab helyett néhány ezer szörme jut a piacra.

Érdeklődést keltettek a Heim bécsi tenyésztő által bemutatott, a legkülönbébb ipari használati és diszmu cikkekre feldolgozott szörmés és szörtelenített nyulbőrök, mint női gallérok, boák, karmantyuk, kalapok, keztyük, cipők, szivar-, dohány- és pénztárczák stb.

Az utmutatás tehát meg volna adva, most már gazdatársadalmunktól függ, vajjon a nyultenyésztés általános felkarolásával nemzeti jólétünket gyarapítani és a tömeges nyultenyésztéssel az eddigi horribilis összegeket elnyelő külföldi behozatalt csökkenteni kívánja-e? Azt hiszem, idővel a külföldi olcsóbb szörmét saját termelésünkkel kiszoríthatjuk, a nyulhus értékesítésével pedig könnyebb megélhetési viszonyokat teremthetünk.

A nyulak elhelyezése ugyan nem volt a legjobb, mert a ketrecek részben a sötét czirkuszfolyosón voltak elhelyezve, részben pedig a ketrecek czélszerűtlenekek voltak. De hát azért mégis kitett magáért az igazgatóság, mert semmiből valamit teremteni fényes szervező talentumra vall. Anyagi támogatás, hatósági és magánosok segélye nélkül a kiállítás ilyen szak-szerű és mindenkit kielégítő rendezése már magában véve dicséretre méltó.

A díjazásokat lapunk jövő számában közöljük. *Mahler Károly.*

PERFECT

PFANHAUSER ANTAL, Budapest, V., Báthory-u. 9.

separatorok,
tejszállító kannák,
tejhűtő készülékek,
vajköpülő gépek,
vajgyuró gépek.

Teljes tejgazdasá-
gok, berendezések
és eszközök.

A magyar pásztorebek tenyésztő-szövetségének megalakulásához.

Vonatkozással tisztelt barátainak e lapok hasábjain közzétett, felette tanulságos és érdekes, de egyúttal hozzám egyenes felhívást tartalmazó cikkeire, kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy a *nemzeti ebfajtáinknak, a komondornak, kuvasznak és pulinak*, szakszerű és rendszeres tenyésztését felölelő *országos tenyésztő szövetség mielőbbi létesítését okvetlenül szükségesnek tartom*, mert csak akkor leszünk képesek említett ebfajtáink konszolidációját elérhetni. Valóban jó,

bak hiányában — kénytelenek, tenyészanyagunkat drága pénzen megvásárolni.

Hazai pásztorebeink tenyésztésének felkarolásával különben is nem csak *hazafias cselekedetet* végzünk, hanem — eltekintve az elsősorban szem előtt tartandó nemzeti szemponttól — a nevezett ebfajták tenyésztése *jövedelmezőség szempontjából* is felette ajánlatos, a mennyiben egy 10 hetes kölyökért 70, egy kifejlett példányért 200—500 koronát kapunk, a melyek éppen *nem megvetendő árak*.

Hol kellene hazai ebfajtáink tenyésztése tekintetében *ma már* állanunk és *hol* állunk *még tényleg*? Erre nézve tisztelt barátaim tartalmas cikkei

got nyert „Treu von Tauterburg“ nevű, állítólagos komondor-szuka, a külföldnek a magyar pásztorebkről megalkotott felette téves nézetét, valamint ama tényt is ad oculos demonstrálják, hogy az ily hibáktól hemzsegő, de külföldön a fajtajellegek körüli, teljes tájékozatlanságnál fogva még is agyondicsőített selejtes egyedek képesek a külföldet a magyar pásztorebkről ott már meggyökeresedett, hibás nézetek továbbterjesztésének valóságos labirintusába vezetni. Azt a világhírűség ösvényére ismét kivezetni, ugyancsak fáradságos, nehéz munka lesz. A közel jövőben azt hiszem, más téren is elégszer leend még a magyarnak alkalma a németnek

2-ik ábra. „Hattyu“ 1-ső díj és bajnok díj nyertese.

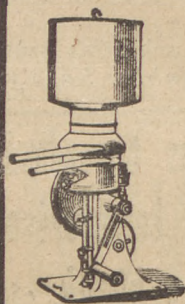
3-ik ábra. „Bodri“ 2-dik díj nyertese.

tiszta és egyöntetű anyagot csak ezton tenyészthetünk és gyűjthetünk, hogy azután a külföldnek azt be is mutathassuk és miután a magunk szükségleteit fedeztük, idővel a jó anyagból a külföldet is elláthassuk.

Ha ezen szövetség megalapítását még sokáig halogatjuk, ugyancsak pórul járhatunk, mert be fog állani mihamarább azon idő, midőn már *sem megfelelő anyag, sem fajtajellegek*, sőt talán *hivatott bírálók* sem fognak rendelkezésünkre állani, ugy annyira, hogy a most külföldre szállított többnyire selejtes anyagból származó, de ott mégis valamiképpen továbbtenyésztett ivadékokból leszünk majd — job-

eléggé meggyőzők, de egyúttal elszomorító adatokat tartalmaznak. Joggal panaszkodik ugyanis Hőny Géza barátom, hogy hazai ebkiállításainkon a magyar pásztorebfajták többnyire egyáltalán nem, vagy csak igen csekély számban vannak képviselve, mely körülmény az ezen kiváló ebfajták tenyésztése iránt tanúsított érdeklődés csökkenésének képezi szomorú bizonyosságát, míg a nevezett ebfajtáknak Buzzi Géza t. barátom — a kynologia nagymestere — és a magyar kynologia megteremtőjének tartalmas cikkéhez csatolt, felette tanulságos ideáltípus-ábrái és ezekkel szemben riktó ellentétképpen a Németországban több első díjat, sőt bajnoksá-

megmagyarázni, hogy mi is hát az a *magyar igazság*? Nyissuk ki tehát szemeiket magyar kutyáink tekintetében is; megmutatva nekik — a mire elsősorban *mi* vagyunk illetékesek — hogy mi tehát voltaképpen az a magyar *komondor, kuvasz és puli, magyar felfogás és bírálat* szerint? Az ő „deutscher Schäferhund“-joknak azután állapítsák meg *ők* a fajtajellegét (Már 10 éve, hogy megtörtént! Szerk.), de hogy milyenek kell lennie a *magyar pásztorebeknek*, erre nézve már nem a némethez megyünk ám jó tanácsért! Készséggel hajlom tehát meg Buzzi Géza tisztelt barátomnak a külföldön is ismert és elismert elsőrangú szaktekin-

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket

kézi-erő- és turbina-hajtásra, ugyszintén mindennemű tejgazdasági gépeket és eszközöket tejszállításhoz, vaj- és sajtgyártáshoz legelőnyösebben szállít az

Első magyar tejgazdasági gép- és eszközgyár

FUCHS és SCHLICHTER, Budapest, VI. k., Jász-utca 7.

Svéd Globe Separator.

VAJKIVITEL. Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vajat és turót évi kötés mellett korlátlan mennyiségben a legmagasabb áron veszünk át.

== Árjegyzékek, költségvetések, tervek ingyen és bérmentve. ==

télynek becses cikkében foglalt ama szíves felhívása előtt: „Ki tehát, Nagy István urambátyám, a tettek mezejére! Ha Isten is úgy akarja, e hó közepén érkezem vissza a fővárosba és akkor hozzáfogok az általam oly felette szükségesnek tartott eszme megvalósításához!

Ama reményben, hogy az eddig e téren szomorúan tapasztalt ősi magyar bűnök, a közöny, a nemtörődömség, törekvéseink megvalósíthatásának többé utját állani nem fogják, részemről örömteljes készséggel bocsájtom az ügy további szolgálatába csekély tudásomat, de annál nagyobb önzetlen ügyszeretetemet és meleg érdeklődésemet! Addig is úgy a tek. szerkesztőségnek, valamint e sorok megírására ösztönzött, említett tisztelt barátainknak csekélységem jó szándékainak oly jóakaratu és felette jól eső szíves méltánylásáért őszinte köszönetemet fejezem ki.

felsőbüki Nagy István.

KÖNYVISMERTETÉS.

Most jelent meg a könyvpiacon „Das Pferd“ Dr. C. Nörner-től, Tierarzt, Ed. Freyhoff, kiadó, Berlin NW. 30. Soltzstrasse 33. Utmutató és tanácsadója minden lóbarátnak, kivált gazdálkodóknak, gazdasági iskolák hallgatói és állatorvosoknak. Utmutató helyes lóbevásárlásoknál. Ára füzve 9 márka, kötve 10 márka.

A szerző ismeretes művei „Praktische Rindviehzucht“, „Praktische Schweinezucht“, „Anleitung zur Beurtheilung der Rinder“ után kivált ezen legújabb kiadott művében mint kiváló lóismerő és bíráló mutatkozott be. Igen helyesen fogja fel, hogy ki magát jó lóismerőnek képezi ki, első sorban a ló anatómiáját kell jól ismernie. Azért az anyagot két részben dolgozza fel. Az első 7 szakaszban ismerteti az előtanulmányokat. Könnyű és értelmes módon ismerteti a ló testének alkotását és alkatrészeit, a második bővebb része foglalkozik a tulajdonképeni lóbírálattal. Itt első sorban utmutatásokkal szolgál a ló egészségi állapota, constitúciója és kora megbírálásához. Hosszabban foglalkozik minden oly körülménnyel, mely bevásárlásoknál figyelemre méltó, hogy védekezhessünk a csalódások és a vásárokon használt csalási módok ellen. A kiállítás és vagy 100 illusztrációja kitűnő, több autotípiával és rajzokkal élénkítve. Ez általában oly mű, mely minden gazda dolgozó asztalán méltán helyet foglalhat.

A magyar mezőgazdasági szakirodalom könyvjegyzéke. — A magyar mezőgazdasági szakirodalom könyvjegyzékének összeállításával foglalkozik a „Patria“ r. t. könyvkiadóhivatala. A könyvjegyzék teljessége érdekében ez uton felkéri mindazokat, a kik valamely gazdasági szakkönyvet (legyen az bármily kis füzet) írták, hogy abból egy példányt a bolti ár meg-

jelölésével címére (Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.) beküldeni sziveskedjenek.

VEGYESEK.

Kötelező állatbiztosítás. A földmivelésügyi minisztérium kidolgoztatta a törvényjavaslat-tervezetet az állategészségügyről. Ez a tervezet különösen az állatkivitel érdekeinek biztosítását tartja szem előtt. Ezzel jár a marhalevel ügyének szabályozása is. Kapcsolatban ezzel az új rendezéssel rendezni fogják az állatbiztosítás ügyét is, még pedig valószínűleg a kötelező állatbiztosítás alapján.

Bülow a német-amerikai szerződésről. Bülow herceg német birodalmi kancellár az „Associated Press“ című amerikai nagy távirati ügynökség képviselője előtt nyilatkozott az amerikai Egyesült Államokkal kötendő kereskedelmi szerződésről. Bülow nyilatkozatából mindenekelőtt az tűnik ki, hogy Németország a kereskedelmi szerződésről eddig még nem tárgyalt érdemlegesen az Egyesült-Államokkal, hanem most megy vissza Németország nagykövete, báró Speck von Sternberg New-Yorkba s ez fogja a német kormány követeléseit és javaslatait Roosevelt elé terjeszteni. Hogy milyen javaslatokat tett és milyen követeléseket támasztott a német kormány, ezt ter-

mészetesen nem árulta el a kancellár, csak szerényen jelezte, hogy e javaslatoknak és követeléseknek „a német érdekek gondos mérlegelése“ szolgált alapul. Azonnal hozzátette azt is, hogy a német követelések mind „a teljesíthetőség keretén belül maradnak“ és egyetlen olyan követeléssel sem lépnek az amerikai kormány elé, a mely az ottani közgazdasági élet valamely részét megsértené. S reméljük is, hogy egyetértésben az amerikai kormányval, a mely szintén mindig azt hangsúlyozta, hogy csak igazságos reciprocitás lehet minden kereskedelempolitikai megegyezés alapja, mind a két felet kielégítő megoldás lesz a tárgyalások eredménye. „Mi, így fejezte be Bülow a beszélgetést, őszintén óhajtjuk a megegyezést és dolgozni is akarunk érte abban a tudatban, hogy az egymással szemben álló érdekek és óhajtások nagyon is kiegyenlíthetők, ha az egységes reciprocitás elvét tartjuk szem előtt.“

A német kancellár konziliáns és szerződésbarát kijelentései dacára is a beavatottak nem tagadják, hogy a német-amerikai megegyezések ez idő szerint még óriás nehézségek állják útját, olyannyira, hogy mértékadó berlini körökben ma már sajnálják is, hogy a tárgyalásokat ugyszólván az utolsó perczeire halasztották. Bülow kancellár maga is szükségesnek tartaná, hogy mielőtt még a tárgyalások megkezdődnének, mindkét fél táborából olyan illetékes férfiak, a kik vám- és tarifakérdésekben megfelelő tapasztalatokkal bírnak, a nyilvánosság előtt folytatott eszmecsere útján világítsák meg az egymással szemben álló kontroverz felfogásokat. Nér etország gazdasági közéletének szellemi vezetői pedig, mint a „Kölnische Zeitung“ egész leplezetlenül bevallja, a vámháborút hirdetik arra az esetre, ha az Egyesült-Államokkal a teljes és az egész vonalon keresztül vitt reciprocitás alapján nem lehetne szerződést kötni. Viszont Amerikában a Németországnak teendő ipari koncessziók a legnagyobb nehézségekbe ütköznek, mert ha az Unió enged valamit a németeknek, egész sereg állam lép majd föl hasonló követelésekkel.

A német-amerikai szerződési tárgyalásokat tehát teljes joggal az egész földkerekségén a legnagyobb érdeklődés kíséri. Mi már sokszor mutattunk rá arra, hogy a tárgyalás mennyiben érinti Magyarországot s első sorban hazánk legnagyobb nemzeti iparát, a magyar mezőgazdaságot s ezzel kapcsolatosan az állattenyésztést is. A magyar agrikulturna érdeke természetesen az, hogy Amerika mezőgazdasági importja minél szűkebb korlátok közé terelődjék a német piacokhoz, mert akkor természetesen a magyar mezőgazdasági kivitel azonnal nagyobb mértékben érvényesülhetne.

Lódíjazás. A csikvármegyei gazdasági egyesület által október hó 28-án

Szuperfoszfátot,
 strassfurti kainitot, strassfurti kálitrágyasót 40% káli tartalommal, továbbá mindennemű egyéb műtrágyafélét azonkívül rézgálicot (98—99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a * * * * *

„Hungária“
 műtrágya-, kénsv- és vegyi-
 * ipar részvény-társaság *

BUDAPEST
V., Fürdő-u. 8.

Csikszeredában rendezett lódijazásra szép számú lóállomány vezetett fel. Különösen csikós kanczában volt a felvezetés nagyobb száma. A felvezetett anyag is figyelemre méltó volt. Csikós kanczákkal díjat nyertek: Becze Imre, Szacsvay Imre, Hajnó L. Ferencz, Potovszky József, Beke Gábor és Bíró József. Kétéves kancza csikókkal: Virág Mihály, Csató István és Kovács Gergely. Egyéves kancza csikójával: Kozma Ignác. Kiosztatott: 500 korona állami és 155 korona egyesületi díj. Kitüntető oklevelet nyertek: A m. kir. földműves iskola, Kóródy Mihály és Jakab Márton csikós kanczákkal, és Becze Imre két éves kancza csikójával. A díjazáson a sepsi-szentgyörgyi méntelep parancsnokságot Ilosvay Sándor, az állattenyésztési felügyelőséget Liki Károly felügyelő, a Székelyföldi kirendeltséget Kiss Ernő képviselte, kik az egyesületi lótenyésztési szakosztály tagjaival együtt Becze Antal e. elnök vezetése alatt végezték a bírálatokat. A díjazáson szépszámu gazdaközönség jelent meg.

Katonai lóvásárokat rendez a szegedi 2. számú lóvató bizottság november 17-én Szalontán, december 11-én Nagyváradon, december 13-án Érmihályfalván, a hol is közvetlenül a tenyésztőktől vásárolja össze a katonai célokra szükséges loanyagot.

Bosznia és Hercegovina lótenyésztésének fejlesztése. Gaudernak Frigyes, a boszniai és hercegovinai állami ménese parancsnoka, Bosznia és Hercegovina népies tenyésztésének fellendítése érdekében Mesopotámiába, Nagy- és Irak-Arábiába utazott és ott a beduinok híres tenyésztéséből harmincznégy tenyészlovat vásárolt, melyek a legjobb kondícióban már meg is érkeztek Boszniába és az egyes állomások között elosztattak.

Marhabevitel Szászországba. Az annabergi (Szászország) vágóhidnak megengedték, hogy Ausztria-Magyarországból Weipert határállomáson át azonnal történő levágásra szarvasmarhát importálhasson.

Tenyész-állatdíjazás Szászvárott. A Baranya vármegyei Gazdasági Egyesület Szászvárott tehén- és üsződíjazást rendezett. A tehéneknél a 100 koronás államdíjat Radits Antal köblényi lakos tehene vitte el. Díjat nyertek: Tóth Fülöp (Magyaregregy), Top János (Szászvár), Moza Mihály (Császa), Rózsa István (Szászvár). Az üsződíjazásnál Heisz Ádám hegyhátmaróczi lakos vitte el az államdíjat. Azonkívül Dallos János (Szászvár) és Tóth Fülöp (Magyaregregy) is kaptak díjat.

Tenyészállat-kiállítások. Az Erdélyi Gazdasági Egyesület kolozsmegyei szakosztálya Nagytormáson szarvasmarha-kiállítást rendezett, a melyre 240 darab kiváló minőségű magyar fajta tehenet és üszőt hajtottak föl. Az Ajtay Géza elnöklésével működő bíráló-bizottság 17 pénzdíjat, s több

dicséző oklevelet osztott ki. A Pozsony-megyei Gazdasági Egyesület Szomolányban rendezett díjazással egybekötött tenyészállat-kiállítást. Első díjat Fiala Pál nádasi, Teczko István fenyevesi kisgazdák kaptak tehenekért. Az üszőkre kitűzött első díjat Oszczi Péter és Lesiczky István felsődiósi gazdák kapták. — A Barsmegyei Gazdasági Egyesületnek Aranyosmaróthon rendezett szarvasmarha-kiállításán az első díjat Rakovszky Bélánának (Aranyosmaróth) ítéltek oda.

Tehenek fejése a berlini állatvásáron. A berlini állatvásárra felhozott fejős tehenek fejését november 3-ikától kezdve kizárólag a vásárigazgatóság által e célra kirendelt vásári személyzet eszközölheti. A nyert tejet a vásárról nem szabad kivinni, hanem megfelelő forralás után a vásárra beállított állatok etetésére használandó fel.

Fertőzött olasz sertések Ausztriában. Az olasz sertések bevitelét a bécsi piacra az osztrák belügyminiszter megszorította. A beviteli korlátozás egyik legfőbb oka az volt, hogy a behozott anyag fertőzöttnek bizonyult. Hogy az állategészségrendőri követelményeknek elég tétessék, másfelől pedig a közéletérdekei megóvassanak, az osztrák belügyminiszter megtiltotta, hogy az olasz sertések a st.-marxi vásárra vitessenek s elrendelte, hogy az olasz sertések behozatala jövőben esetről-esetre kieszközölendő külön engedélytől tétessék függővé.

A sertéshiány Berlinben egyre érezhetőbbé válik. Míg 1904. október 19-én 9219 darabot hoztak a berlini vásárra, addig 1905. október 29-én a felhozatal már csak 8976 darab volt. Fizettek pedig az idén 76 egy fél márkát az 1904. évi 55 márkával szemben.

Podbielsky ur, — kérdi a D. F. Z. — husinség-e ez, vagy nem?

Magyar juhok Németországban. Német szaklapok írják, hogy egy Wäder nevű zittai mézszárosmester a múlt héten 60 darab hizlalt ürüt vitt a bautzeni huspiacra. Az ürüket az otáni vágóhidon megvizsgálták, lebélyegezték és a tulajdonos 65—70 pfennigért adta el német fontonként vevőinek. A publikum egész esztét vívott az ürühusért, s a 875 kilogrammnyi hus 3 óra alatt elkelt. Legközelebbi szombatra 100 darab ürü hozatalát jelezte a vállalkozó mézszárosmester.

Az Alfa-Separator legújabb sikere. Az idei Lüttichi világiállításon Belgiumban, az Alfa-Laval separator ismét a legnagyobb kitüntetést, a „*nagydíjat*” nyerte. Ez az Alfa számára egy annál nagyobb sikert jelent, mert e kiállításon résztvevő egyéb fölözőgépek egyike sem nyert hasonló díjat és mert a jury a különféle nemzetek legelső szakembereiből volt összeállítva, kiknek szakszerű és tárgyilagos ítélete az eredeti Alfa-Laval separatorok nagy előnyeit az egész művelt világ előtt elismerte. Megemlítjük, hogy az Alfa-Laval separatorok az 1900. évi párisi és az 1904. évi St.-Louisi világiállításon szintén a „*nagydíjat*” nyerték.

A modern gazdaság sulypontja a tejgazdaságban rejlik. A tejfeldolgozását minden *számitó gazdának* szem előtt kell tartania. Jól jövedelmező tejgazdaság kiváló és elismert modern gépek nélkül nem képzelhető el. A *Baltic Separator* a modern separatorotechnika *legnagyobb vívmánya*. Hirdetését olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Állatvásárok november és december hónapokban.

November 12—13. Mogyorós (Erd.), Batós (Erd.), Riomfalva (Erd.). 13. Zseliz, Handlova, Lipótvár, Nagyatád, Körmen, Csorna. 14. Modor. 15. Hőgyész, Tiszaujlak. 16. Nagybecskerek, Keszthely. 16—17. Haraszkerék (Erd.). 17. Ujbánya, Csenger, Felvincz (Erdély). 17—18. Erzsébetváros (Erdély). 18—19. Nagyborosnyó (Erdély). 19. Gyöngyös. 19—20. Besztercze. 20. Győr, Ungvár, Zólyom, Csákgorbó (Erdély). 21. Verebely, Szatmár. 21—22. M. Nagyszombor (Erd.). 22. Szászkezd (Erd.). 22—23. Kutyalva (Erd.), Gyalakuta (Erd.), Alvincz (Erd.). 23. Privigye, Nagykikinda, Bodrogkeresztur. 24. Bánffyhunad (Erdély). 25. Kecskemét, Csáktornya. 26. Abony. 26—27. Oláhfalva (Erdély). 27. Ótura, Trecsén, Halmi. 28. Kékkő. 29. Szék (Erd.). 29—30. Kibéd (Erdély). 30. Nagykálló, Zalaegerszeg, Breznóbánya, Egerbegy (Erdély).

Decz. 1. Zabola (Erd.). 2. Rimaszombat. 3. Selye, Jászapáti. 3—4. Szászváros (Erdély), Torda (Erdély). 4. Nagyroszi, Galanta, Nagykanizsa. 5. Hőgyész, Illava, Szepesófalva. 6. Győr, Nagymegyér, Sasvár, Zilah, Muraszom-

„DERBY” melasz abrak-takarmány

főtálmul és pótol minden más takarmányt. A „DERBY” erőtakarmány tartalmaz melaszt, buzakorpat és szárított répa szeletet: lovak, tehenek, hizók részére **Legutányosabb napi árak.** Bevezetve a m. kir. honvédezeknél, a koronauradalmakban, állami telepeknél és minden számottevő uradalomban.

Elismerő nyilatkozatok, köszönő levelek rendelkezésre állanak. Figyelmeztetés: Óvakodjunk az értéktelen tözeggel kevert és egyéb hangzatos nevek alatt forgalomba hozott takarmányoktól. **Gazdák!** Utasítsanak el minden oly melassal kevert utáztott erőtakarmányt, melynek hordozó anyagait az eladó titkolja. A „DERBY” erőtakarmányok összetételért és hirdett emészthető tápegységéért szavatol az

Erőtakarmánygyár részvénytársaság igazgatósága.

Gyárak: BUDAPEST, HATVAN (cukorgyár) és TÓTMEGYER. Központi iroda: BUDAPEST, V., Mörleg-utca 9. Telefon 51—32.

Megrendelhető:

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

bat, Veszprém, Fogaras (Erd.), 7. Erdőd. 9. Bares, 10. Bethlenszentmiklós (Erd.), 10—11. Gyergyószentmiklós (Erdély), Nagyselyk (Erdély).

Horvátország és Szlavonia. November 13. Vukovár. 13. 20. 27. Jaska. 14. 21. 28. Petrinja. 17. 24. Károlyváros. 18. 25. Szamobor. 19. Sziszek. 20. Kaproncza. 23. Eszék. 25. Našise.

December 1. Diakovár, Károlyváros. 2. 9. Szamobor. 2. Eszék. 4. 7. Jaska. 4. Dugoselo. 5. Petrinja, Valpova, Belovár. 7. Kaproncza. 9. Zágráb.

APRÓK.

A vaj eltartására legalkalmasabb hőmérséklet. Az Észak-Amerikai Egyesült-Államok gazdasági egyletének tejgazdasági szakosztálya nagyszabású raktározási kísérleteket végeztetett annak megállapítására, mely hőmérséklet mellett kelljen a vajat eltartani, hogy ez minőségében a lehető legcsekélyebb változáson menjen csak keresztül.

E czélból különböző tejszínállomásokról nagyobb mennyiségű tejszint szerzett be, ezt alaposan összekevertette és belőle egységes minőségű vajat készített. E vajat 30 kg.-ot befogadó hordókba csomagoltatván, Chicágóba szállították, hol azt szakértők megbírálták s a bírálat után egyenlő viszonyok között raktározták. E bírálat szerint a 2000 kg. súlyú vaj teljesen egynemű és egyízű volt és 100 egységnyi bírálati maximumból 92 egységet nyert. A kísérlet folyamán a vajat hat ízben vizsgálták meg, minden alkalommal 2—2 hordó vaj képezte a vizsgálat tárgyát.

Mellékesen a vizsgálat a súlyváltozásra is kiterjedt, a kísérlet folyamán tehát a hordókat le is mérték, lényegesebb súlycsökkenést, tehát vajvesztéset azonban nem tapasztaltak.

A kísérlet főeredménye az volt, hogy minőségében legjobb állapotban azon vaj maradt meg, mely 5° C.-nál volt elraktározva. 8 hónapi állás után minőségében a bírálat szerint csak 4 értékegységet veszített s teljesen édes maradt. A 0° C.-nál tartott vaj már a második vizsgálatnál ízében lényegesen veszített; a további vizsgálatoknál mindinkább rosszabbnak találtatott, végeredményben 12 egységet veszített. 5 hónap után megkeseredett s kenőcsös lett. A 10° C.-nál raktározott vaj eleinte gyorsan romlott; később azonban meglehetősen tartotta magát, végül 83 egységre minősítették, holott a 0° C.-nál tartott csak 80 egységet kapott. Ize ennek is megromlott. A 20° C.-nál tartott vaj kezdetől fogva gyorsan és állandóan romlott. 4 hónap után a vaj már kenőcsös és kellemetlen ízű lett; 8 hónapi állás után bonitása 19 egységgel esett, melyből 17 az izre jutott. A 30° C.-nál tartott vaj természetesen még gyorsabban és még erősebb mértékben romlott.

A kísérlet eredménye tehát oda szól,

hogy a vaj eltartására legalkalmasabb hőmérséklet az 5° C. körüli. Ezen hőmérséklet melletti eltartásnál a vaj minősége a legcsekélyebb mértékű romlást szenved.

Dr. Adorján József.

A világ legnagyobb tejszövetkezetei Észak-Amerikában vannak. Igy pl. a topeka-i tejszövetkezet Kansas államban naponta 40—50.000 kg. vajat készít és 300 tejszínállomással bír, melyek 300—500 km. távolra is esnek a központtól. A következő legnagyobb vajkészítő központ Nebraska államban van és naponta 20—30.000 kg. vajat produkál.

Dr. A. J.

Vásárra szánt tehének kifejtése. Az eladó mindig arra törekszik, hogy árúja mutatós legyen s e részben elkövet mindent, ha mindjárt az áru belső értékének rovására is.

E végből kaparja le, illetve igyekszik lekaparni a kupecz a tehén szarváról az évek számát mutató bemélyedéseket, ezért etetik s fuvatják fel a borjukat vizes zsemlye belével s ezért nem fejk ki az eladó tehén, mely felpuffadt tőgyével természetesen mutatósabb és a laikust lépére is vezeti.

A tehénnek ki nem fejése azonban nem csak csalás, hanem nagy mérvű állatkinzás is, a mennyiben a tőgyben meggyülemlett tej fájdalmas nyomást gyakorol s hatása alatt a tehén oly sokat szenved, hogy igen gyakran hosszas tőgybetegségek fejlődnek belőle.

K. Ö.

A sajt érésekor dr. Jensen, a svájci tejkisérleti állomás vezetőjének vizsgálatai szerint a tejszírből vajsav, kapronsav és más illó zsírsavak keletkeznek, a melyek az érett sajt ízére lényeges befolyást gyakorolnak. A tejcukorból származó tejsavból és tejsavas sókból többek között propionsav is keletkezik, melynek képződése az ő vizsgálatai eredményeképpen a sajt lyukacsosságával állana összefüggésben, a mennyiben a propionsavkeletkezés éppen a lyukacsosodás idejében megy végbe és mivel erősen likacsos sajtok általában több propionsavat tartalmaznak.

Dr. A. J.

Allatkereskedelem.

Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok” eredeti tudósításai.

Gazdasági marhák A vásár e héten is zárlat alatt állt.

Budapesti marhavásár. 1905. évi nov. hó 9-én. Felhajtás: — **Vágómarhák:** magyar ökör 891, magyar tehén 481, szerbiai ökör 1605, szerbiai tehén 324, bivaly 126, bika 174, összesen 3601 darab.

A felhajtás 260 darabbal kevesebb, mint a múlt héten irányzat lanya, árak változatlanok, gyengébb minőségűeknekél 1—2 K esökkenés mutatkozik. Eladatlan 300 darab.

Következő árak jegyezettek: hizott magyar ökör I. 76—86, kiv. — — — korona. II. 66—76 kor., III. 54—64. Magyar legelő marha 50—72. Szerbiai ökör I. 60—76, II. 48—58 kor. Bika 52—76. kiv. —, bivaly 44—60. Magyar tehén 46—71, tarka tehén 48—79. Tarka ökör I. 80—91, kiv. 94 kor., II. 68—78 kor., III. 56—66 kor. Mind 100 kg.-ként élő súlyban.

Budapesti szurómarhavásár. 1905. nov. 9. Felhajtás: 144 drb. Belföldi élő borjú 124 drb, leölt — drb, növendék borjú élő — drb, bárány élő — drb, bárány leölt — drb. Árak: belföldi élő borjú I. 108—114, kiv. 120 — — —, borjú 78—98. Növendékmарha — — —, bárány élő — kor., leölt — korig. Irányzat lanya, 2—4 fillér csökkenés.

Kőbányai sertés vásár. 1905. nov. hó 9-én: Hizott sertések ára: A) Magyar elsőrendű. Öreg nehéz párja 400 kgon felül — — — fillér. Öreg közép párja 300—340 kg. — — — f. B.) Magyar: Fiatal nehéz (páronkint 320 kg. felül) 137—138 f., közép (páronkint 251—300 kgmíg terjedő súlyban) 135—136 f., könnyű páronkint 250 kg. 133—134 f. C) Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kgmíg felüli súlyban) 132—133 f. Közép (páronkint 240—260 kgmíg terjedő súlyban) 130—132 fill., könnyű (páronkint 240 kgmíg terjedő súlyban) 123—124 f. fogyasztási adóvonalon kívül.

Sertéslétszám volt: 1905. évi nov. 7-én 30168 darab. Érkezett 2820 drb. Összesen 32988 drb. Elszállított: —. Helyi fogyasztásra 1853 drb. Belföldre 1949 darab Bécsbe 538 drb. Osztrák tartományokba 151 drb. Szappanfőzőbe 16 drb. Összesen 4507 drb. Állomány 1905. okt. 25-én 28481 drb. Árak 131—137 fillér.

Sovány sertésárak. Budapest, 1905. nov. 8-án. **Uri Rezső sertésbizományos (VIII. ker., Bérkocsis-utca 12.)** jelentése az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok” részére.) Sertésveszen átment. 60—100 kgig. 150—140 F, 100—120 kgig. 140—136 F, 120—160 kgig. 136—130 F, 160—200 kgig. 130—120 F. Vészen át nem ment 60—100 kgig. 104—106 F, 100—120 kgig. 106—108 F, 120—160 kgig. 108—110 F, 160—200 kgig. 110—110 fillér. Irányzat lanya, árak csökkentek.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvénytársaság,

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság

resicai mezőgazdasági géppárának

vezérügynöksége.

Mezőgazdák különös figyelmébe!

Tiszta acélanyag saját hámorainkból!

Eltörhetetlen
tégelyacélekefej.

Páncélacélkormánylemez.

Magasított acél-ekefej.

Porvédő kerekek.

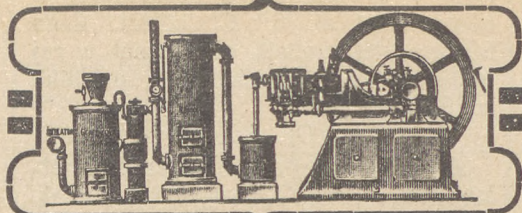
Acél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk. Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajművelő gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakzerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Ekegyártás terén legelső-rangu magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Rövidített levélcím: „Agraria“ Budapest, V., Váci-ut 2. Sürgőncím: „Agraria“ Budapest.

EREDETI — OSERS ÉS BAUER MOTOROK

Benzinmotorok, Benzinlokomobilok, Szivógázmotorok

1½–3 fillér üzemköltséggel. Ezernyi be-
rendezések működésben. Elsőrendű
gyártmány. Kedvező fizetési feltételek.

Főraktár: Budapest, VI., Podmaniczky-utca 18.
Gyár: Bécsben, Dresdnerstrasse 79–85.

Tej- és vajgazdasági

berendezés felette jutányos áron eladó
más vállalkozás végett. Bővebb felvilágo-
sítással szívesen szolgál Milits Péter,
Nagy-Lak, Csanád megye.

Regelönyösebben

értékesít a mélyen tisztelt gazdaközön-
ség számára és bizományba elfogad
szarvasmarhát és sertést

azonnali leszámolás alapján

Joanovics Svetozár

szarvasmarha- és sertésbizományi üzlete Budapest,
IX., Kinizsi-utca 23, földszint 1. Marhaküldemé-
nyek czime: Budapest, Ferencváros, marhavásár.

A külön vámterület és a magyar mezőgazdaság

Ára
80 fill.

A mezőgazdaságra háramló hátrányok és azok mellőzése.

Irta: Ordódi és alsó-lierszói **ORDÓDY LAJOS.**

Megrendelhető e lapok kiadóhivatalában.

1904. évi forgalom 22.000 zsák.

Felbivjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti Gyapju-aukciókra,

melyeknek második sorozata f. é. október hó 4-én
veszi kezdetét.

Az aukciókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar“ címet
gyapjuküldemények a M. A. V. összes vona-
lain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen
raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad
és mindennemű felvilágosítással szolgál

HELLER M. és Társa gyapjuárverési
vállalat
Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

LAYTON & SHUTTLEWORTH
BUDAPEST, Váci-körút 63. szám

Alapítványok: Kormány hozzájárulásával { elemi ágazatban 400.000.— K
Alapítók élet 1.278.240.— K
Tartalékok 200.000.— K
Összesen: 2.333.676.11 K

1901. évi fölösleg 90.349.— K
1902. „ „ 59.782.26 K
1903. „ „ 109.331.73 K
1904. „ „ 72.488.23 K

Locomobil és gőzszéplőgép-készletek 2½, egész tíz méter.
szarvasmarha- és sertés-
konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, esőnyújtók, boronák.
COLUMBIA-DRILL legjobb sorvetőgépek. Planet Jr. kapaikk,
szarvasmarha- és sertés-
orlo-malmok, egytörtes acél-ekék, 2- és 3-vasú
ekék és mindegyik gazdasági gépek
és szerszámok árjegyzékét ingyen és bérmentve küldetnek.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10. sz. II. em.

Alakult 1900. Biztosítéki alap. Alakult 1900.

Alapítványok: Kormány hozzájárulásával { elemi ágazatban 400.000.— K
Alapítók élet 1.278.240.— K
Tartalékok 200.000.— K
Összesen: 2.333.676.11 K

1901. évi fölösleg 90.349.— K
1902. „ „ 59.782.26 K
1903. „ „ 109.331.73 K
1904. „ „ 72.488.23 K

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az
ember életére különféle módzatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az
1901. évi üzletfeleslegből egy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok
40% díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett.

Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 40% díjvisszatérítést kaptak.

1904. évben a jégkár ellen biztosítottak 20%-os díjvisszatérítésben részesülnek.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők köz-
vetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készsége-
l szolgál

A zalatnai kénkovand-ipar részvény-
társaság brassói kén-sav- és műtrágya-
gyára ajánlja legjobb minőségű mindennemű

Műtrágyáit

a t. c. gazdaközönség becses figyelmébe. Aján-
latokkal készséggel szolgál a Központi iroda,
Budapest, V. ker., Nádor-utca 4. szám.

Kis hirdetések ára:

Minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér belkutatásonként. A kis hirdetések díja előre fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Hirdetésekről

csak akkor adunk felvilágosítást, ha kérdéstevő a szükséges postabélyeget v. válaszevelezőlapot beküldi.

A kis hirdetés legcélszerűbben postautalványon rendelhető meg, melyre a szöveg felírható. Kis hirdetéseket csupán mezőgazdák és tenyésztők, továbbá állást keresők s adóktól veszünk fel. — Feltűnő betűkkel közlendő kis hirdetések díja 12 □-centiméter területig belkutatásonként 1 korona, minden további 1 □-centiméter 5 fillér.

KINÁLAT.

Sovány és hizott sertéseket

legjobban értékesít

Bauer B. Gyula
BUDAPEST, VII.
Kerepesi-ut 73.

Gazdák figyelmébe!

A sertések különféle megbetegedéseinél, valamint az étvágytalanságnál páratlan hatású a

BARCSAY-féle

Disznópor.

Mint a hizást rendkívül elősegítő szer is általánosan elismerve és használva. — Használásával nagy megtakarítás érhető el a hizalásnál. — Ára egy doboznak 24 fillér. — Kapható valódi minőségben

BARCSAY KÁROLY

gyógyszertárban és gyógyszerészeti laboratóriumában Szegeden, Széchenyitér 12. sz. (Zöldség-piacz).

Korai keletű,

szépen fejlett, erőteljes, félvér sárga Orpington-kakasok és jércék drbont 5 koronáért kaphatók Nagy Ignácznál Varjason, u. p. Bőös.

Eladó fajbaromfi:

többször díjazott I-rendű tenyészanyagom szaporulatából, zord vidéken nevelt, szép példányokat bocsájtok eladásra, következő jutányosabb árakon:

- sárga orpington 24 K
 - fehér orpington 22 -
 - kendermagos plymouth 18 -
 - fehér amerika wiandotte 12 -
- Orpingtonok 6, plymouth 5 és wiandotte 4 hónaposak. Árak törzsenként (1 kakas és 2 jérce) értendők, ingyenes csomagolás és bérmentes szállítással. Egyes példányok is kaphatók. Fajtisztaságért és az állatok egészséges megérkezéseért kézekedem.

ZELMS VILMOS
Delnicze.

Okleveles,

tapasztalt tehenész-gazda, rom. kath., 38 éves, több évi gyakorlattal, elvégezte a sárvári szakiskolát, az állattenyésztés, tejgazdaság és mezőgazdaságban teljesen jártas, január 1-re állást keres. Ajánlatok 331 szám alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

URLREZSŐ

sertésbizományos
BUDAPEST,
Bérkocsis-utca 12.
Sertéseket

sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi árakon értékesít.

Jószágfelügyelői,

esetleg gazdasági tanácsosi állást óhajt elnyerni egy java korában levő tehetsős földbirtokos, a ki nagyszabású elméleti és gyakorlati képzettséggel bír, a modern mezőgazdaság minden ágában otthonos, és mert kereskedelmi is képzett, a mezőgazdaság könyvviteli és üzleti részét is teljesen uralja. Mint gyermek is nagy gazd. üzemekben nőtt fel és módjában volt a legbelterjesebb üzemek vezetésében és ezek kezelésében is tetteleg részt venni. Beszél magyarul, németül, tótul, francziánul, angolul és oroszul. Állását családi körülményeinek alakulása folytán bármikor elfoglalhatná. Személyes megjelenésre mindenkor rendelkezésre áll. Tudakozódni lehet 1129. sz. alatt a kiadóhivatalban.

Clichéket
mindennemű nyomtatványhoz
szép és tiszta kivitelben
pontosan és olcsón
készít
Fischer Spót
Photocinkográfiai Műintézet
Budapest,
III. Vas-utca 7. szám.
Videki megrendelések is pontosan eszközölteknek.

LEGJOBB TEJFÖLÖZŐ A BALTIK.

A BALTIK-SEPARATOR

nemcsak azért arat nagy sikereket és részesül mindenütt elismerésben, mert a legtokéletesebb és legmodernebb tejföloző, hanem azért is, mert a szerkezet egyszerűsége a BALTIK kezelését még egy gyermeknek is lehetővé teszi. Miután az egész szerkezet el van zárva, szerencsétlenségnek eleje vétetett és a géprészek sem romlásnak, sem piszkolódásnak nincsenek kitéve. **Kérje árjegyzékünket, valamint a modern kéziseparatorokról irt bírálatunkat.**

MAGYAR BALTIK SEPARATOR KÖZPONT
Budapest, V. ker., Tükör-utca 5. szám.

Szállítunk teljes tejgazdasági berendezéseket.

TURUL-VÉDJEY.

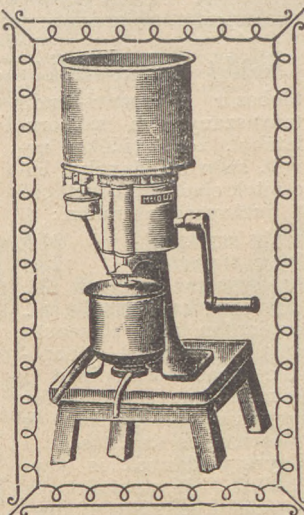
TURUL-VÉDJEY.

„EREDETI MELOTTE” tejfölöző gépek.

A világ egyetlen tejfölöző gépe szabadon függő dobbal!

Évenkénti gyártás 15.000 db.
Mélotte Separator.

Legélesebb fölözés.
Gyors és kényelmes tisztítás
Könnyű járás.

Több mint 125.000 „Mélotte”
tejfölözőgép van használatban.

Egyszerű és szolid kivitel.
Rendkívüli tartósság.
Javítások nem szükségesek.

Szerkezetben és működésben fölülmulhatlan!

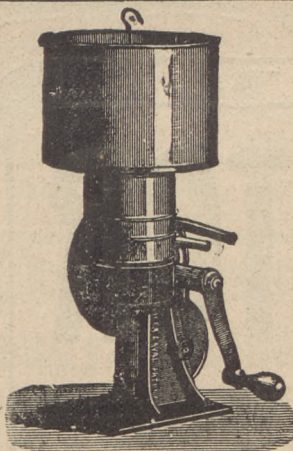
Az 1904. évi minta tetemesen egyszerűsített és olcsóbb!

Kézi hajtású gépek 500 literen felüli képességgel!

Teljes tejgazdaságok berendezése kézi és gőzgép-üzemre

GEITTNER ÉS RAUSCH

oégnél BUDAPEST,
Andrássy-ut 8. szám.

Alfa Separator R.-T.

600 első díj! 400.000 Alfa
Separator az egész világon!

Budapest, Lomb-utca 11.

Tejgazdasági gyártelep.

Szállít mindennemű tejgazdasági eszközöket és gépeket a legjobb kivitelben, a legmodernebb irányban. Berendez tejtélepeket, tejszövetkezeteket és mintatehenészeteket.

Árjegyzékek és költségvetések kívánatra díjmentesen küldetnek.

600 első díj! 400.000 Alfa
Separator az egész világon!

Állványok
szükségtelenek.

STEPHAN-féle

500 1/2 megtakarítás
az ecsetelő munká
val szemben.

meszelő- és fertőtlenítő-gépek.

sokféle alkalmazása, u. m.: istállók, falak, mennyezetek és gyarak meszelésére. Fertőzött istállók, lakások és gyümölcsösök fertőtlenítésére. Baromfi- és tyúk-ólak tisztítására. Virágtelepek, melegágyak stb. stb. permetezésre. Falak, facadok stb. stb. lemosására.

Ára 130 korona.

A gép beszerezhető STEPHAN ADOLF utóda scharley-i özég magyarországi vezérképviselőjénél!

WAIDL EMIL

Budapest, VIII., Népszínház-u. 23.

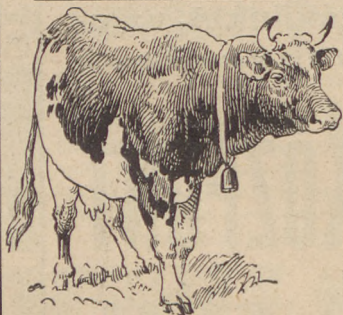
A 611. sz. prospectus kívánatra ingyen és bérmentve megküldetik.

1900. ÉVI PÁRISI VILÁGKIÁLLÍTÁSON „GRAND PRIX”

Kwizda János Ferencz

cs. és kir. osztrák, magyar királyi, román királyi és bolgár udvari szállító, kerületi gyógyszerész, Korneuburg bei Wien.

Kwizda-féle korneuburgi marha-táppor

Diätetikus szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére.

Egy doboz ára 70 fillér.

Több mint 10 éve használatban van a legtöbb istállóban étvágyhiány, rossz emésztés gyógyítására, a tej javítására és a tejelékenység fokozására.

A Kwizda-féle korneuburgimarhatáppor csak akkor valódi, ha az itt látható védjegyvel van ellátva.

Főraktár: Török József gyógyszerésztársaság Budapesten, VII., Király-utca 12. és VI. Andrássy-ut 20. sz. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Óvja az egészségét!

Ezernél több kiváló orvos ajánlja!

Árjegyzék kívánatra mindenhová díjmentesen küldetik. Vidékre 25 vagy 50 üveges ládák; a fuvardíjat oda és az üres üvegekért vissza fizeti a

SZT. LUKÁCSFÜRDŐ KUTVÁLLALAT BUDÁN.